

Kuhmon kaupunki hakee Kainuun liitolta AKKE rahoitusta Kainuun metsäbiotalouden uusi ekosysteemi-hankkeeseen -Kuntasitoumus

Kainuun kunnat ovat ilmoittaneet sähköpostitse kaupunginjohtaja Tytti Määtälle kiinnostuksensa olla mukana hankkeessa. Pyydämme lähettämään viranhaltijapäätöksen mahdollisimman pian.

Hankesuunnitelma on Kainuun maakuntaliiton kokouksen käsittelyssä 19.4. Päätöksen pyydämme lähettämään osoitteella: eliisa.heikkinen@kuhmo.fi

Hankesuunnitelman toimenpiteillä edistetään suoraan ja välillisesti elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä työllisyyttä että osaamiseen ja innovaatioihin perustuvaa elinkeinorakenteen uudistumista koko Kainuun alueella tavoitteena vastata maakuntaohjelman tavoitteisiin. Vaikuttamiskeinoina ovat tässä hankesuunnitelmassa erityisesti tulevaisuusorientoituneen puutuoteteollisuuden toiminnan kehittymisen mahdollistamiseen. Puutuoteteollisuuden kehittämisellä on laaja vaikutus aluetalouteen, ostovoimaan ja laajasti koko yrityskehitykseen. Myös jo puun myyntituloilla on merkittävä vaikutus koko Kainuun tasolla aluetalouteen. <https://www.woodworkingindustries.fi/images/pdf/aluetalouden-tiedostot/17%20-%20Kainuu%20%281%29.pdf>

Kainuun maakuntaohjelman mukaan Kainuussa tarvitaan aluetalouden kannalta kasvun sekä alueen resilienssin vahvistamiseen välttämättä yrityksiä sekä lisää korkean jalostusasteen teollista tuotantoa. Kainuun maakuntaohjelmassa 2018–2021 yhtenä elinkeinollisena tavoitteena on kehittää eri toimialojenveturiyrityksiä ja toimialavetureita julkiselle sektorille sekä rakentaa näiden ympärille alihankintayrityksiä että tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoimintaa. Yksi vahva sekä edelleen kehittyvä ja kehitettävä toimialaveturi on Kuhmon Woodpolis (puutuoteteollisuuden ja puurakentamisen osaamiskeskittymä ja teollisuusalue). Biotalous ja siinä erityisesti metsäbiotalous on Kainuun yksi kärkitoimiala. Puutuoteteollisuus on keskeinen osa metsäbiotaloutta toimialoja, joilla puuta Kainuussa ylipäättään jalostetaan.

Vahvimpia ajureita puurakentamisen edistämiseksi on ilmastomuutoksen hidastaminen ja johon myös Suomi on sitoutunut Euroopan Unionin ja kansainvälisten sopimusten kautta. YM on laatimassa arviointityökaluja ja raja arvoja uudisrakennusten elinkaaren hiilidioksidipäästöille. Ilmastovastuullisuuden vahvistaminen on myös Kainuun maakuntaohjelman 2018–2021 keskeinen tavoite, jonka saavuttamiseen toimenpiteinä on kirjattu, että lisätään puurakentamista, pitkäikäisten puutuotteiden kehittämistä (TKI-toimintaa) sekä innovaatioita ja tuotantoa (esim. puurakentaminen ja puutuoteteollisuus), jotka auttavat muuttamaan kehitystä kestävämmäksi väestökeskeisissä Suomessa ja ulkomailla. Puurakentamisenosaaminen tuottaa ilmastoviisaita ratkaisuja ja Kainuu on niiden tuottaja ja viejä.

Kainuussa tavoitteena on kestävä kehitys ja ilmastovastuullisuuden vahvistaminen sekä ympäristöohjelman ekotehokkuuden, ympäristötietoisuuden ja -vastuullisuuden sekä monimuotoisuuden tavoitteisiin pääseminen. Kainuun tavoitteena on olla edelläkävijä ilmastomuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa erityisesti resurssiviisauden, kestävä energiankäytön sekä bio- ja kiertotalouden kehittämisen avulla.

Päätavoitteena on rakentaa Kainuun kuntien kanssa kunnille (Kajaani, Sotkamo, Suomussalmi, Hyrynsalmi, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi ja Kuhmo) oma puurakentamisen tai puu/hybridi (puu-betoni) rakentamisen strategia. Kaikkien kuntien johdon kanssa (kuntajohtajat) on käyty etukäteiskeskustelu ja kunnat ovat sitoutuneet asiaan. Varsinainen strategiatyö on tämän hankkeen päätoimenpide.

Toisena päätavoitteena on selvittää edellytykset puutuotealan uudistumiselle ja siihen liittyvän Kainuun metsäbiotalouden ekosysteemin rakentaminen Woodpolis sateenvarjona. Kuhmon Woodpolis edustaa alan kärkeä puutuoteteollisuuden näkökulmasta. Woodpolis voi mitä parhaalla tavalla toimia perustana uuden 2.0 puutuoteklusterin tulevaisuuden ekosysteemin syntymiselle. Ekosysteemin kokonaisuudessaan muodostavat Kainuun maakunta, Kainuun kunnat, alueen yritykset mukaan lukien metsänomistajat koko maakunnan alueella. Muut tavoitteet ovat tarkemmin kuvattuna liitteenä olevassa hankesuunnitelmassa.

Tavoitteen edistämiseksi tehdään seuraavia konkreettisia toimenpiteitä (työpaketteja) puurakentamisen edistämiseksi. **Hankkeessa toteutetaan seuraavat työpaketit:**

- 1. Kainuun alueen kuntakohtaisten puurakentamisen/puu-hybridi (puu-betoni)strategioiden laadinta.** Hankkeessa laaditaan ostopalveluna puurakentamisen strategia Kainuun kuntien alueille, joka toimii mallina muille maakunnille. Tavoite on näin kehittää strategisesti puurakentamista. Mitä paremmin maakunnissa laaditaan puurakentamisen strategioita, sitä paremmin tuetaan puurakentamiseen sitoutumista. Mukana: Kajaani, Sotkamo, Suomussalmi, Hyrynsalmi, Puolanka, Ristijärvi ja Kuhmo.
- 2. Tunnistetaan Kainuun metsäbiotalouden ekosysteemin kilpailuedut ja haasteet.** Kainuun metsäbiotalouden ekosysteemi perustana uudistuva ja tunnettu Woodpolis osaamiskeskittymä. Miten tulevaisuuden ekosysteemin todellinen kilpailuetu ja kilpailuetua synnyttävät ja edesauttavat tekijät rakentuvat? Tähän liittyy raaka-aineiden saatavuus, liikennöintiyhteydet, työvoima ja tukipalvelut sekä osaaminen. Tunnistetaan kriittiset kilpailutekijät tulevaisuuden osalta ja uusien yritysten etabloitumisen kannalta.
- 3. Puurakentamisesta kiinnostuneiden arkkitehtien ja muiden ekosysteemin kannalta merkittävien toimijoiden perehdytys Kainuun alueeseen yhteistyössä paikallisten (koko maakunta) yritysten kanssa.** Hankkeen aikana rakennushankkeita suunnittelevien sparrauksessa ja viestinnässä tarvitaan laajasti puurakentamiseen erikoistuneista rakenne- ja rakennussuunnittelijoita sekä rakennuttajakonsultteja ja muita alan osaajia. Kutsutaan vierailulle ja kylään Suomessa ja myös ulkomailla toimivia eturivin (puurakentamiseen suuntautuneita tai siitä vahvasti kiinnostuneita) arkkitehtejä yhdistämällä tähän Kainuun matkailullinen vetovoima.
- 4. Tuupalan puukoulun, Puiosen soteaseman ja Juminkeon Kopan vierailujen tuotteistaminen.** Kuhmossa Tuupalan puukouluun järjestetään aktiivisesti vierailuja, jotka tähän mennessä eivät ole edistäneet merkittävästi puurakentamisen kasvua. Järjestettävissä vierailuissa asiakkaiden tavoitteet tulisi yksilöidä, jonka tuloksena vaihtelevien ryhmien kanssa voidaan syvällisemmin keskittyä heitä kiinnostaviin tekijöihin. Kaikki kohteet herättävät laajaa kiinnostusta alan toimijoissa. Arkkitehtien lisäksi tuotteistetaan esittely myös rakennusalan toimijoille ja muille kiinnostuneille kuten kuntien edustajille, jotka haluavat konkreettista vuoropuhelua Kuhmon puurakentajien kanssa (yritystoimijat, rakennustarkasta, tekninen johtaja).
- 5. Viestinnälliset toimenpiteet.** Viestinnän keskeiset toimenpiteet painottuvat hankkeen toimenpiteistä viestimiseen (Kainuu), jotta varmistetaan hankkeiden tavoitteiden saavuttaminen. Woodpolis.fi -sivustosta kehitetään yhä vahvemmin Kuhmon julkisen puurakentamisen osaamiskeskittymä tiedotuskanava. Hankkeen alussa tehdään viestintäsuunnitelma, joka sisältää myös sosiaalisen median viestintästrategian ja suunnitelman. Sosiaalisessa mediassa hyödynnetään Woodpoliksen, Kuhmon kaupungin sekä yhteistyökumppaneiden kanavia. Viestintää tehdään hankkeen eri vaiheissa niin, että viestintä integroituu kaikkeen tekemiseen. Viestinnässä tuodaan esille Kainuun puurakentamisen kohteita ja Kuhmon osalta Tuupalan puukoulua ja suunnittelussa olevaa Kuhmon puista sote-asemaa ja Juminkeon Kopakkaa. Viestintää varten otetaan valokuvia ja videoita.

Kustannuslajit	Yhteensä (euroa)
Palkkakulut	45 000,00
Toiminta- ja yleiskustannukset (toimisto-, puhelinkulut ja sähköiset työkalut) 24 % / palkat	10 800,00
Ostopalvelut	80 000,00
Yhteensä	135 800,00

Hankkeen rahoitus muodostuu haettavasta julkisesta rahoituksesta sekä yksityisestä rahoituksesta.

Tukimuoto	Yhteensä (euroa)	Osuus
Haettava tuki	108 640,00	80 %
Yksityinen rahoitus*	27 160,00	20 %
Yhteensä (euroa)	135 800,00	100,00 %

* Hankkeen yksityinen rahoitus muodostuu alla olevan taulukon mukaisesti.

Kohde	Yhteensä (euroa)	Osuus
Yritysten omarahoitus	7 500,00	27,52 %
Kuhmon ja Kainuun kuntien rahoitus	19 660,00*	72,48 %
Yhteensä (euroa)	27 160,00	100,00 %

*Kuntarahoitus jakaantuen seuraavasti:

Kunta	osuus (euroa)	osuus prosenteissa
Kuhmo	14 660,00 €	74,73 %
Kajaani	1000,00 €	5,09 %
Sotkamo	1000,00 €	5,09 %
Suomussalmi	1000,00 €	5,09 %
Hyrnsalmi	500,00 €	2,50 %
Puolanka	500,00 €	2,50 %
Ristijärvi	500,00 €	2,50 %
Paltamo	500,00 €	2,50 %
Yhteensä (euroa)	19660,00 €	100,00 %

HANKESUUNNITELMA

HAKIJA JA HALLINNOIJA: Kuhmon kaupunki

Hankeaika: 1.5. 2021 – 31.12.2022

Kainuun metsäbiotalouden uusi ekosysteemi

1. Hankkeen taustaa

Kainuun maakuntaohjelman mukaan Kainuussa tarvitaan aluetalouden kannalta kasvun sekä alueen resilienssin vahvistamiseen vientiin tähtäviä yrityksiä sekä lisää korkean jalostusasteen teollista tuotantoa.

Tämän hankesuunnitelman toimenpiteillä edistetään suoraan ja välillisesti elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä työllisyyttä että osaamiseen ja innovaatioihin perustuvaa elinkeinorakenteen uudistumista koko Kainuun alueella tavoitteena vastata maakuntaohjelman tavoitteisiin. Vaikuttamiskeinoina ovat tässä hankesuunnitelmassa erityisesti tulevaisuusorientoituneen puutuoteteollisuuden toiminnan kehittymisen mahdollistamiseen. Puutuoteteollisuuden kehittämisellä on laaja vaikutus aluelouteen, ostovoimaan ja laajasti koko yrityskenttään. Myös jo puun myyntituloilla on merkittävä vaikutus koko Kainuun tasolla aluelouteen. <https://www.woodworkingindustries.fi/images/pdf/aluetalouden-tiedostot/17%20-%20Kainuu%20%281%29.pdf>

Kainuun maakuntaohjelmassa 2018–2021 yhtenä elinkeinollisena tavoitteena on kehittää eri toimialojen veturiyrityksiä ja toimialavetureita julkiselle sektorille sekä rakentaa näiden ympärille alihankintayrityksiä että tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoimintaa. Yksi vahva sekä edelleen kehittyvä ja kehitettävä toimialaveturi on Kuhmon Woodpolis (puutuoteteollisuuden ja puurakentamisen osaamiskeskittymä ja teollisuusalue). Biotalous ja siinä erityisesti metsäbiotalous on Kainuun yksi kärkitoimiala. Puutuoteteollisuus on keskeinen osa metsäbiotaloutta toimialoja, joilla puuta Kainuussa ylipäättään jalostetaan.

Vahvimpia ajureita puurakentamisen edistämiseksi on ilmastomuutoksen hidastaminen ja johon myös Suomi on sitoutunut Euroopan Unionin ja kansainvälisten sopimusten kautta. YM on laatimassa arviointityökaluja ja raja arvoja uudisrakennusten elinkaaren hiilidioksidipäästöille.

Ilmastovastuullisuuden vahvistaminen on myös Kainuun maakuntaohjelman 2018–2021 keskeinen tavoite, jonka saavuttamiseen toimenpiteinä on kirjattu, että lisätään puurakentamista, pitkäikäisten puutuotteiden kehittämistä (TKI-toimintaa) sekä innovaatioita ja tuotantoa (esim. puurakentaminen ja puutuoteteollisuus), jotka auttavat muuttamaan kehitystä kestävämmäksi väestökeskittymissä Suomessa ja ulkomailla. Puurakentamisen osaaminen tuottaa ilmastoviisaita ratkaisuja ja Kainuu on niiden tuottaja ja viejä.

Kainuussa tavoitteena on kestävä kehityksen ja ilmastovastuullisuuden vahvistaminen sekä ympäristöohjelman ekotehokkuuden, ympäristötietoisuuden ja -vastuullisuuden sekä monimuotoisuuden tavoitteisiin pääseminen. Kainuun tavoitteena on olla edelläkävijä ilmastomuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa erityisesti resurssiviisauden, kestävä energiankäytön sekä bio- ja kiertotalouden kehittämisen avulla.

Kuhmon kaupunki aloitti puualan määrätietoisen kehittämisen jo v. 1992 perustamalla Kainuun Puualan Kehityskeskukseen (KPKK), jota työtä on jatkettu Woodpolis – tuotemerkillä. Kuhmon kaupungin puurakentamisen kehittämistoimintaa ja oppimisympäristön ylläpitämistä edistävä asiantuntijaorganisaatio on perustettu v. 2006. Tehtävänä on ollut edistää puualan yritystoimintaa kehittämällä puurakentamisen väljalostuksen innovaatioita yhdessä yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa. Woodpolis toimii näin kärkijoukossa ekologisen rakentamisen innovaatioiden kehittämisessä yhteistyössä yritysten kanssa. Woodpolisin toiminnassa on aiemmin painottunut kehittämisen lisäksi puutuotealan/puurakentamisen koulutuksen järjestäminen joko itse tai yhdessä oppilaitosten kanssa. Koulutustoiminnasta on luovuttu ja aika on ns. ajanut ohitse tämän tyyppisen toiminnan.

Woodpoliksen juuret ovat laadukkaassa kainuulaisessa raaka-aineessa, kehittyvissä yrityksissä ja kaupungin pitkäjänteisessä kehittämistyössä.

Kainuun kunnissa ei tällä hetkellä juurikaan ole puunjalostusteollisuutta (pl. Kajaani), vaikka aiemmin sitä oli paljonkin. Raaka-ainetta maakunnasta kyllä löytyy jatkojalostettavaksi. Woodpolisin koulutustoiminta on siis päättynyt 2019. Tällä hetkellä Woodpolisin toiminta on taitekohdassa. Tulevaisuuden kannalta on roolitettava

Woodpolisin tulevaisuuden tahtotila. Mikä rooli Woodpolisin toiminnalla on Suomen, Kainuun ja Kuhmon kannalta. Woodpolis elää uuden evoluution aikaa. Woodpolis on osa Kainuun ekosysteemiä. Woodpolisin toiminta-alueena raaka-ainehankinnan osalta on koko Kainuun alue. Myös työvoiman ja osaamisen osalta Woodpolis tarvitsee koko Kainuun aluetta. Tämän hankkeen keskiössä on Kainuu puurakentamisen maakunta ja ekologisen puurakentamisen edistäminen ja lisääminen. Megatrendit, vähähiilisyys, vihreä siirtymä ja ilmastovastaavuus sekä kokonaisuutena ekologisen toiminnan puoltavat puurakentamista. Pandemian vaikutukset alaan ovat vielä puutuoteollisuuden näkökulmasta epäselviä. Kuhmon Woodpolis puutuoteklusteri on yksi alan markkinajohtajista, ja alalla on kaikinensa hyvät näkymät. Toimintaa on kuitenkin kehitettävä kaikilla tasoilla, jotta pärjätään kilpailussa pitkällä jäniteellä.

Hankkeen toimenpiteet hillitsevät myös koronatilanteen aiheuttamia aluevaikutuksia puutuoteollisuutta ja puurakentamista edistämällä sekä auttavat toipumisessa että uusien kriisien ennakoinnissa ja valmistautumisessa.

Hankkeen toimenpiteellä saadaan aikaan sekä nopeita että pitemmän aikajänteen vaikutuksia.

2. Hankkeen tavoitteet

Päätavoitteena on rakentaa Kainuun kuntien kanssa kunnille (Kajaani, Sotkamo, Suomussalmi, Hyrynsalmi, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi ja Kuhmo) oma puurakentamisen tai puu/hybridirakentamisen strategia. Kaikkien kuntien johdon kanssa (kuntajohtajat) on käyty etukäteiskeskustelu ja kunnat ovat sitoutuneet asiaan. Varsinainen strategiatyö on tämän hankkeen päätoimenpide.

Toisena päätavoitteena on selvittää edellytykset puutuotealan uudistumiselle ja siihen liittyvän Kainuun metsäbiotalouden ekosysteemin rakentaminen Woodpolis sateenvarjona. Kuhmon Woodpolis edustaa alan kärkeä puutuoteollisuuden näkökulmasta. Woodpolis voi mitä parhaalla tavalla toimia perustana uuden 2.0 puutuoteklusterin tulevaisuuden ekosysteemin syntymiselle. Ekosysteemin kokonaisuudessaan muodostavat Kainuun maakunta, Kainuun kunnat, alueen yritykset mukaan lukien metsänomistajat koko maakunnan alueella.

Tavoitteena on tunnistaa myös ne keinot, joilla julkinen taho, Kuhmon kaupunki ja muut toimijat, voivat eri tavoin tukea uuden ekosysteemin rakentamista ja kehittymistä. Alatavoitteena on tunnistaa puurakentamisen ekosysteemin todellinen kilpailuetu ja kilpailuetua synnyttävät ja edesauttavat tekijät. Tähän liittyy raaka-aineiden saatavuus, liikennöintiyhteydet, työvoima ja tukipalvelut sekä osaaminen.

Alatavoitteena on se, että puurakentaminen muutoinkin tai hybridirakentaminen on luontevaa Kainuussa myös julkisella sektorilla. Puun käyttö julkisessa rakentamisessa ei Suomessa ole vielä valtavirtana. Tämä johtunee siitä, että kunnissa puurakentaminen koetaan haasteellisempänä perinteiseen betonirakentamiseen verrattuna. Puurakentaminen vaatii uusia toimintatapoja, yhteistyökumppaneita ja erilaista uutta osaamista henkilöstöltä. Osaamisen näkökulmasta hankkeessa selvitetään ja luodaan malli korkeakoulutasoisen uuden yhteistyön syntymiselle ja uusien toimintatapojen pilotoinnille. Tähän tarvitaan myös TKI-toimintaa ja innovaatioita ja samalla jalostusarvon kasvattamista, joka myös tukee vihreää siirtymää ja ilmastoviisasta toimintaa. Konkreettisesti solmitaan jonkun yliopiston kanssa yhteistyömalli.

Kolmantena tavoitteena on saada aikaan yhteistyösuhteita arkkitehtien ja muiden puuteollisuuden toimijoiden kanssa, joiden tulevaisuuden suunnittelutöissä painottuisivat yhä enemmän puu- ja hybridirakentamiseen. Yhteistyötä pyritään löytämään myös rajat ylittävistä eri elinkeinoalojen välisestä yhteistyöstä tavoitteena se, että eri rajapintojen osaajat kohdatessaan synnyttävät uutta osaamista. Kun tämä osaaminen yhdistetään, syntyy uutta kilpailuetua luovaa osaamista. Puutuoteollisuutta pystyvät kehittämään puuteollisuuden asiantuntijoiden kanssa myös muut eri alojen osaajat. Tässä hankkeessa luodaan pohjaa ja areenoita uudelle ajattelulle ja tavalle toimia (työpajat). Konkreettisesti tämä tarkoittaa sitä, että rakennesuunnittelijat, arkkitehdit, tuoteosatoimittajat, rakentajat ja tilaaja "istuvat saman pöydän ääressä" heti alusta saakka.

Neljäntenä tavoitteena on tuotteistaa Kuhmon Tuupalan puukoulun, Kuhmon puisen soteaseman, tulevan Juminkeon Kopakan ja tehdä aluetta myös näin tunnetuksi puurakentamisen osaamisen keskittymänä.

Jotta kaikki edellä mainittu toteutuu, tarvitaan vahvaa viestintää, joka tukee edellä mainittuja tavoitteita ja edistää koko Kainuun tasolla puutuoteteollisuutta ja siihen sidoksissa olevia muita maakunnan toimijoita. Viestinnällä tavoitellaan myös uusia yritystoimijoita Kainuun alueelle erityisesti toimimaan osana Woodpolis 2.0 ekosysteemiä. Tavoitteena on lisätä näin myös yrittäjien yhteistyötä ja yhteistä toimintaa.

Tämän hankkeen toimenpiteet edistävät suoraan tai välillisesti elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä tai työllisyyttä sekä tukevat myös osaamiseen ja innovaatioihin perustuvaa elinkeinorakenteen uudistumista. Kaikkien hankesuunnitelman toimenpiteet ja tavoitteet ovat Kainuun maakuntaohjelman ja alueellisen selviytymissuunnitelman tavoitteiden mukaisia.

Rinnakkaiset hankkeet

Ilmasto- ja ympäristövastuullinen Kainuu 2040 -hanke, Kainuun liitto.
ELMO 2, Elinkeinot murroksessa 2 Kainuu -hanke, Kainuun liitto.
Kuhmon puinen sote-asema, 1.9.2020 – 31.8.2022, Kuhmon kaupunki.
ePuu-palvelu – <https://puuinfo.fi/koulutus/epuu>;
Pitoa ja Vetoa -hanke, 13.5.2019 – 31.12.2021, Kuhmon kaupunki, Elävä Kainuu Leader ry;
Puurakentamisen terveysvaikutukset – tutkimuksella tietoperusteista tukea puurakentamiselle ja puun käyttömuotojen lisäämiselle, 1.7.2019 – 30.4.2021, Kuhmon kaupunki ja Oulun yliopiston mittaustekniikan yksikkö. Mannersuomen maaseuturahasto.
PuuSuomi-verkosto;
Woodpolis2020-hanke, 2018 – 2020, Kuhmon kaupunki;
YM:n puurakentamisen ohjelma.

3. Hankkeen hallinnointi

Hankkeen hallinnoinnista vastaa Kuhmon kaupunki. Hanke toteutetaan Kuhmon kaupungin omana työnä. Projektikoordinaattori (puutuoteteollisuuden osaaja) palkataan Kuhmon kaupungille osa-aikaiseen työsuhteeseen. Kuhmon kaupunki kilpailuttaa ostopalvelut. Yhteistyökumppaneina ovat Kainuun kunnat ja Woodpolis-alueen yritykset.

4. Hankkeen kohderyhmä

Keskeisimpänä kohderyhminä ovat Kainuun kuntien päättäjät ja kuntien ylin johto sekä rakennuspalveluiden viranomaistahot ja Kainuun alueen, erityisesti biotalouteen linkittyvät yritystoimijat. Kohderyhmään kuuluvat myös erityisesti puutuoteteollisuuden sisäiset sidosryhmät kuten arkkitehdit, puurakentamiseen erikoistuneet rakenne- ja rakennussuunnittelijat sekä rakennuttajakonsultit.

5. Hankkeen toimenpiteet (työpaketit)

Tavoitteen edistämiseksi tehdään seuraavia konkreettisia toimenpiteitä (työpaketteja) puurakentamisen edistämiseksi. Hankkeessa toteutetaan seuraavat työpaketit:

- 1. Kainuun alueen kuntakohtaisten puurakentamisen/puu-hybridistrategioiden laadinta.** Hankkeessa laaditaan ostopalveluna puurakentamisen strategia Kainuun kuntien alueille, joka toimii mallina muille maakunnille. Tavoite on näin kehittää strategisesti puurakentamista. Mitä paremmin maakunnissa laaditaan puurakentamisen strategioita, sitä paremmin tuetaan puurakentamiseen sitoutumista. Mukana: Kajaani, Sotkamo, Suomussalmi, Hyrynsalmi, Puolanka, Ristijärvi ja Kuhmo.
- 2. Tunnistetaan Kainuun metsäbiotalouden ekosysteemin kilpailuedut ja haasteet.** Kainuun metsäbiotalouden ekosysteemi perustana uudistuva ja tunnettu Woodpolis osaamiskeskittymä. Miten tulevaisuuden ekosysteemin todellinen kilpailuetu ja kilpailuetua synnyttävät ja edesauttavat tekijät rakentuvat? Tähän

liittyy raaka-aineiden saatavuus, liikennöintiyhteydet, työvoima ja tukipalvelut sekä osaaminen. Tunnistetaan kriittiset kilpailutekijät tulevaisuuden osalta ja uusien yritysten etabloitumisen kannalta.

3. **Puurakentamisesta kiinnostuneiden arkkitehtien ja muiden ekosysteemin kannalta merkittävien toimijoiden perehdytys Kainuun alueeseen yhteistyössä paikallisten (koko maakunta) yritysten kanssa.** Hankkeen aikana rakennushankkeita suunnittelevien sparrauksessa ja viestinnässä tarvitaan laajasti puurakentamiseen erikoistuneista rakenne- ja rakennussuunnittelijoita sekä rakennuttajakonsultteja ja muita alan osaajia. Kutsutaan vierailulle ja kylään Suomessa ja myös ulkomailla toimivia eturivin (puurakentamiseen suuntautuneita tai siitä vahvasti kiinnostuneita) arkkitehtejä yhdistämällä tähän Kainuun matkailullinen vetovoima.
4. **Tuupalan puukoulun, Puisen soteaseman ja Juminkeon Kopan vierailujen tuotteistaminen.** Kuhmossa Tuupalan puukouluun järjestetään aktiivisesti vierailuja, jotka tähän mennessä eivät ole edistäneet merkittävästi puurakentamisen kasvua. Järjestettävissä vierailuissa asiakkaiden tavoitteet tulisi yksilöidä, jonka tuloksena vaihtelevien ryhmien kanssa voidaan syvällisemmin keskittyä heitä kiinnostaviin tekijöihin. Kaikki kohteet herättävät laajaa kiinnostusta alan toimijoissa. Arkkitehtien lisäksi tuotteistetaan esittely myös rakennusalan toimijoille ja muille kiinnostuneille kuten kuntien edustajille, jotka haluavat konkreettista vuoropuhelua Kuhmon puurakentajien kanssa (yritystoimijat, rakennustarkasta, tekninen johtaja).
5. **Viestinnälliset toimenpiteet.** Viestinnän keskeiset toimenpiteet painottuvat hankkeen toimenpiteistä viestimiseen (Kainuu), jotta varmistetaan hankkeiden tavoitteiden saavuttaminen. Woodpolis.fi -sivustosta kehitetään yhä vahvemmin Kuhmon julkisen puurakentamisen osaamiskeskittymä tiedotuskanava. Hankkeen alussa tehdään viestintäsuunnitelma, joka sisältää myös sosiaalisen median viestintästrategian ja suunnitelman. Sosiaalisessa mediassa hyödynnetään Woodpoliksen, Kuhmon kaupungin sekä yhteistyökumppaneiden kanavia. Viestintää tehdään hankkeen eri vaiheissa niin, että viestintä integroituu kaikkeen tekemiseen. Viestinnässä tuodaan esille Kainuun puurakentamisen kohteita ja Kuhmon osalta Tuupalan puukoulua ja suunnittelussa olevaa Kuhmon puista sote-asemaa ja Juminkeon Kopakkaa. Viestintää varten otetaan valokuvia ja videoita.

6. Hankkeen jälkeinen aika - hankkeen tulokset

Tämän hankkeen jälkeen Kainuu on tunnetumpi strategisen puurakentamisen mallipaikka-alue Suomessa.

Kainuun alueen puurakentamisen strategian laadinnalla ja sen toteuttamisella näytetään muille maakunnille mallia siitä, että maakunta voi yhdessä tehdä puurakentamisen strategian. Kainuun kunnat ja alan yritykset tekevät hankkeen jälkeen enemmän konkreettista yhteistyötä.

Hankkeen tuloksena Kainuun uusi biotalouden ekosysteemin osaamiskeskittymä Woodpolis 2.0, asema vahvistuu ja alueen uusi aikakausi alkaa. Evoluutio onnistuu tulevaisuusvetoisesti. Hankkeen jälkeen Kuhmolla on tuotteistettu ja hinnoiteltu vierailu Tuupalan puukouluun sekä myöhemmin myös Kuhmon puiseen hyvinvointikeskukseen. Vierailuiden aikana kuntien toimijat saavat käytännön opastusta siitä, miten viedä hankkeita eteenpäin.

Lisäksi tämän hankkeen tuloksena joidenkin kainuulaisten ja kuhmolaisten (osa) yritysten valmius ja osaaminen lisääntyvät puurakentamisen lisääntyessä ja eri rajapintojen osaajien yhteistyön tuloksena. Tämä ei tapahdu välttämättä vielä hankkeen aikana, mutta lähitulevaisuudessa lisäarvon syntymisellä.

Kokonaisuutena hankkeen toimenpiteiden vaikutukset pitkällä tähtäyksellä tukevat alueen elinvoimaa. Woodpolis puutuoteklusterin vahvistuu ja lisää koko Kainuun alueen elinvoimaa. Työpaikkoja syntyy 30 kolmen vuoden aikana ja 50 viiden vuoden aikana hankkeen vaikutuksena. Lisäksi myös muualla Kainuussa perustetaan uusia puutuotealan yrityksiä yhteensä 4 kpl. Yritysten liikevaihto kasvaa 4,5 miljoonaa kolmen vuoden aikana ja 7.5 miljoonaa viiden vuoden aikana. Hankkeen aikana syntyy Kainuuseen 5 uutta yritystä.

7. Kustannukset ja rahoitus

Alla oleva taulukko kuvaa hankkeesta syntyviä kokonaiskuluja kustannuslajeittain.

Kustannuslajit	Yhteensä (euroa)
Palkkakulut	45 000,00
Toiminta- ja yleiskustannukset (toimisto-, puhelinkulut ja sähköiset työkalut) 24 % / palkat	10 800,00
Ostopalvelut	80 000,00
Yhteensä	135 800,00

Hankkeen rahoitus muodostuu haettavasta julkisesta rahoituksesta sekä yksityisestä rahoituksesta.

Tukimuoto	Yhteensä (euroa)	Osuus
Haettava tuki	108 640,00	80 %
Yksityinen rahoitus*	27 160,00	20 %
Yhteensä (euroa)	135 800,00	100,00 %

* Hankkeen yksityinen rahoitus muodostuu alla olevan taulukon mukaisesti.

Kohde	Yhteensä (euroa)	Osuus
Yritysten omarahoitus	7 500,00	27,52 %
Kuhmon ja Kainuun kuntien rahoitus	19 660,00	72,48 %
Yhteensä (euroa)	27 160,00	100,00 %

LIITTEET

Kuhmon kaupungin hallintosäätö

Viranhaltijapäätökset kuntien osuudesta toimitetaan myöhemmin

Lukkari Lea

Lähtettäjä: Heikkinen Eliisa <eliisa.heikkinen@kuhmo.fi>
Lähetetty: maanantai 12. huhtikuuta 2021 11.07
Vastaanottaja: kajaani@kajaani.fi; Tolonen Jari; kirjaamo@sotkamo.fi; Kilpelainen Mika; Heikkinen Erno; kunta@suomussalmi.fi; kunta@hyrynsalmi.fi; Keränen Heimo; paltamon.kunta@paltamo.fi; Ahoniemi Pasi; kunta@puolanka.fi; harri.peltola@puolanka.fi; Ristijärvi: Yhteispalvelu; Seppänen Petteri
Kopio: Kuhmo: Kirjaamo
Aihe: Kainuun metsäbiotalouden uusi ekosysteemi - Kainuun kuntien osuudet - viesti
Liitteet: Kirje Kainuun kunnille viite viranhaltijapäätös (3).docx; Hankesuunnitelma Kainuun metsäbiotalouden uusi ekosysteemi final (2).pdf

Hei,

Kuhmon kaupungin kaupunginjohtaja Tytti Määtän ja kehitysjohtaja Soile Holopaisen pyynnöstä välitän teille liitteinä olevat kirjeen ja hankesuunnitelman.

Kuhmon kaupunki hakee Kainuun liitolta AKKE rahoitusta Kainuun metsäbiotalouden uusi ekosysteemi- hankkeeseen -Kuntasitoumus

Kainuun kunnat ovat ilmoittaneet sähköpostitse kaupunginjohtaja Tytti Määtälle kiinnostuksensa olla mukana hankkeessa.

Pyydämme lähettämään viranhaltijapäätöksen mahdollisimman pian.

Hankesuunnitelma on Kainuun maakuntaliiton kokouksen käsittelyssä 19.4. Päätöksen pyydämme lähettämään osoitteella: eliisa.heikkinen@kuhmo.fi

Ystävällisin terveisin:

Eliisa Heikkinen

palvelusihteeri

Kuhmon kaupunki

eliisa.heikkinen@kuhmo.fi

044 7255295

